

Naš veliki bralni klub

Avtorja besedil: Miha Mohor in mag. Tilka Jamnik

Oblikovanje: Ivan Mitrevski

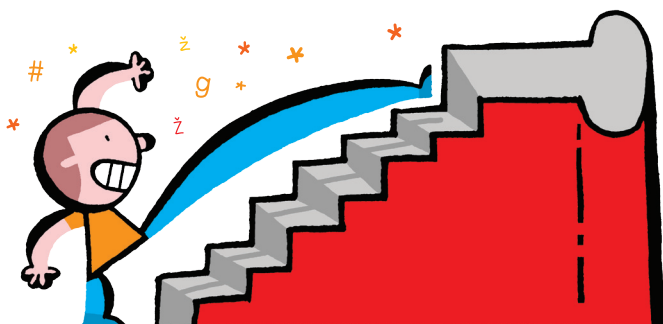

1. Kje vse?

Okrog Bralne značke niso zbrani le šolarji v Sloveniji, ampak tudi bralci v zamejstvu in drugod po svetu ter otroci, ki so se v Slovenijo priselili. V vrtcih in splošnih knjižnicah se je razširila

13	14	4		16					1
----	----	---	--	----	--	--	--	--	---

 bralna značka, ki spodbuja odrasle, da s svojimi malčki preživljajo urice ob knjigah in slikanicah. V obliki bralnih klubov se oživlja bralna značka v srednjih šolah, kot medgeneracijsko branje se je ugnezdila tudi v domovih starejših, odrasli bralci berejo za bralno značko v splošnih knjižnicah ... Zato se zdi slogan Bralne značke *S knjigo v svet* ravno pravi.

Ilustracija: Ivan Mitrevski.

2. Kdo usmerja to barčico?

Društvo Bralna značka Slovenije – ZPMS ima svoje vodstvo. Ob podpori podpredsednikov ga skupaj z odborom vodi tržaški pesnik Marko

	14	1			
--	----	---	--	--	--

. Ta sploh ni edini »mojster peresa« za krmilom Bralne značke, saj so gibanju ob vrsti urednikov, publicistov, šolnikov ... v preteklosti predsedovali Leopold Suhodolčan, Janez Kajzer, Tone Partljič ter Slavko Pregl. In vsak od njih je položil dragocen kamenček v mozaik na poti s *knjigo v svet*.

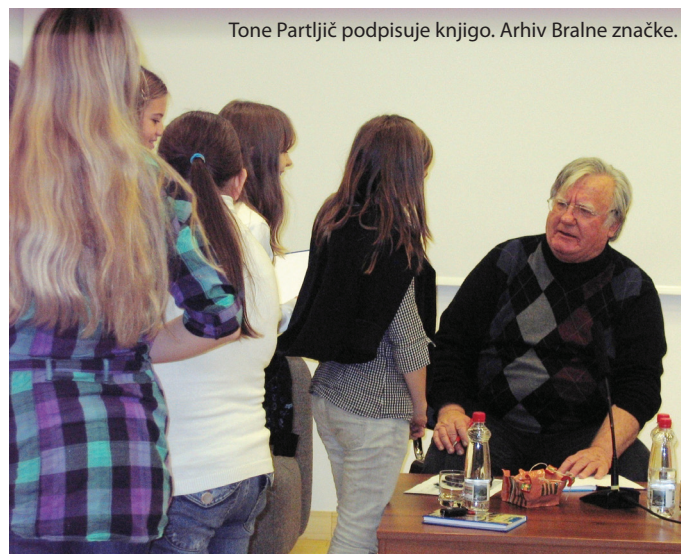
Predsednik Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS (ilustracija Marjan Manček). Arhiv Bralne značke.

3. Nagrade

Ime Bralna značka se je ohranilo vseh 60 let, čeprav bralci ob zaključku branja že dolgo ne dobivajo več značk. Oblike priznanj in nagrad so različne, od nalepk do plaket, map, priponk, vrečk, majic ... Toda marsikomu je najdragocenejše darilo

	11		6		1
--	----	--	---	--	---

; z veseljem jo večkrat vzame v roke in jo čez leta s ponosom tudi pokaže svojim otrokom in vnukom.

Tone Partljič podpisuje knjigo. Arhiv Bralne značke.

4. Knjižna darila

Knjižnega darila za vse, ki so bili vsa osnovnošolska leta zvesti Bralni znački, se je pred dobrim desetletjem in pol domislil njen takratni predsednik Slavko Pregl. Tako je začela nastajati zbirka Zlata bralka,

		1		6
--	--	---	--	---

 bralec. A knjiga ni le nagrada, je tudi povabilo k branju, zato so zbirko že ob njenem rojstvu začele dopolnjevati tudi slikanice za prvošolčke. Je morda tudi tebe ob vstopu v šolo razveselila slikanica z vabilom k branju?

Levo: Slavko Pregl, Kostja Gatnik: Smejalec in civilna zavora (naslovnica slikanice za prvošolce 2020/2021)

Desno: Tilka Jamnik, Peter Škerl: Ostržek bere za bralno značko (naslovnica slikanice za prvošolce 2015/2016)

5. Maskota

Na svoji zgodovinski poti je gibanje Bralna značka dobilo tudi maskoto – Ostržka. Ostržek je književni junak otroškega romana, ki ga je napisal italijanski avtor Carlo Collodi; znanstveniki knjigo štejejo za eno prvih literarnih del za otroke; Ostržek je preveden v številne jezike in ga po vsem svetu poznajo generacije bralcev; mladi bralci pa potujejo s knjigo v svet slovenske in svetovne literature. In zakaj še Ostržek? Ostržek se je prav s pomočjo branja in učenja iz lesene

				4
--	--	--	--	---

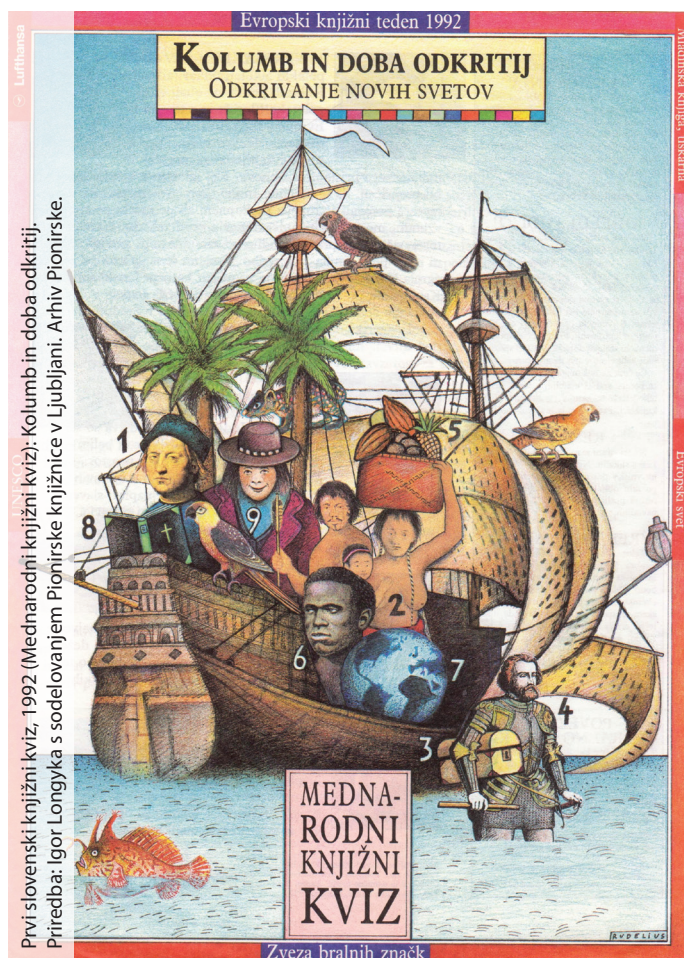
 spremenil v pravega dečka ...

6. Bralna značka +

Od vsega začetka Bralna značka vključuje celo vrsto dejavnosti: mladi bralci pripovedujejo o prebranih knjigah, si izmenjujejo mnenja na bralnih srečanjih, sodelujejo pri literarnih ali šolskih glasilih, v spodbudo pa so jim tudi bralni listi, razstave knjig, literarne uganke in knjižni kvizi, kot je

10	4		1
----	---	--	---

 kviz. Branje povezujejo z likovno, glasbeno, gledališko, filmsko ... umetnostjo. Pri tem jih podpirajo pisatelji in drugi umetniki. Že na prvi podelitvi je bralceobiskal France Bevk. ».../Svečan kulturni dogodek so soustvarjali učenci harmonikarskega, frulističnega in baletnega krožka, 120-članski pevski zbor in 60-članski pionirski orkester/.../« Koga pa bi medse povabili danes? In kakšen kulturni dogodek bi pripravili?

7. Bralna sezona

Sezona branja Bralne značke se začne 17. septembra, na dan zlatih knjig (obletnica rojstva in smrti pisatelja Franceta Bevka), sklepne prireditve pa se odvijajo zelo različno: na

Jože Zupan, častni član Bralne značke; razstava ob 50. obletnici. Arhiv Bralne značke.

nekaterih šolah okrog 2. aprila, mednarodnega dneva knjig za

	14		4
--	----	--	---

, drugod ob 23. aprilu, svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic, ali ob koncu šolskega leta. V resnici pa se branje (za bralno značko) nikoli ne konča. Prav med počitnicami imamo pogosto največ časa za branje najljubših knjig ...

Zlati red za zasluge. Arhiv Bralne značke.

8. Edinstvenost gibanja

Bralna značka je izjemno bralno gibanje, kakršnega v taki obliki in tako dolgo poznamo le pri nas. Zato je vpisano v nacionalni register nesnovne kulturne

4	6	16	6	11	4
---	---	----	---	----	---

. Bralna značka je posebna in enkratna tudi v svetovnem merilu, na mednarodnih srečanjih knjižničarjev, učiteljev, mentorjev, pisateljev ... se z gibanjem za razvoj bralne pismenosti in bralne kulture radi in upravičeno postavljamo. Bralna značka je tako fina reč, da ste jo mladi bralci sčasoma »posodili« tudi odraslim. In ne samo to, Bralno značko takorekoč »izvažamo« – pred leti smo dovolili, da si jo sposodijo za spodbujanje branja v tujih jezikih (angleška bralna značka) ...

Viri:

- Spletna stran www.bralnaznacka.si
- Jamnik, T. (2015): *Ostržek bere za bralno značko*. Ljubljana: Društvo BZS – ZPMS (Pripravljeno in prenovljeno po izdaji DZS, Ljubljana, 2006).
- Mohor, M. (2011): *Petdeset let bralne značke*. Slovensčina v šoli, št. 3-4, leto XIV.
- Zupan, J., ur. (2011): *Branje je potovanje: ob 50-letnici bralne značke*. Ljubljana: Društvo BZS – ZPMS.

Končno geslo

13	1	16	4	14	6	10	4	11	6	10	1
----	---	----	---	----	---	----	---	----	---	----	---

Ime in priimek

Ime OŠ

Naslov OŠ ali domači naslov

Rešitev oddaj v svoji knjižnici ali jo pošlji na naslov:
MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo,
Kersnikova 2, 1000 Ljubljana s pripisom »Za MEGA kviz«

